

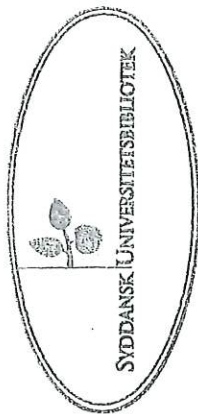
Kristian Bang Foss

Døden kører Audi

Af samme forfatter

Fiskens vindue, roman 2004
Stormen i 99, roman 2008

Roman

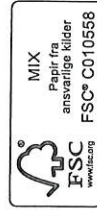

Gyldendal

Døden løber Avanti
© Kristian Bang Foss og Gyldendal A/S 2012
Omslag: Sven Reiner Johansen
med illustrationer og typografi af Mathis Rekowski
Bogen er sat med Bembo hos Rosendahls – BookPartnerMedia
og trykt hos Specialtrykkeriet, Viborg
Printed in Denmark 2012
ISBN 978-87-02-13074-4

www.gyldendal.dk

Forfatteren har under arbejdet med denne bog
modtaget støtte fra Statens Kunstfond.

I starten var det helt straight. Jeg boede i en lejlighed i København sammen med Sara og Amalie, og hvis jeg rejste mig fra sofaen om aftenen, når vi sad foran fjernsynet, efter Amalie var lagt i seng, sagde Sara, hvad skal du? Selv om natten, hvis jeg stod op for at tisse, sagde hun, hvad skal du? Jeg sagde, ud at tisse, jeg sagde, se til Amalie, jeg sagde, ud at lave kaffe, jeg sagde, gå en tur.

Jeg gik meget, jeg skulle ud af lejligheden lidt, det var sådan, jeg holdt vægten nede. Men så i perioder begyndte folk at kigge. Jeg tænkte, er jeg ved at blive en del af gadebilledet, som Tokronemanden, Sanger-søren eller en af de andre, der går rundt, og så gik jeg lidt mindre. Men det varede altid kun en måned, så begyndte jeg at blive lasket igen, kunne ikke se mine egne pubeshår, når jeg stod under bruseren, og jeg genoptog min gåen. – Din evindelige gåen, sagde Sara. Den irriterede hende, den hang til at komme ud. Vi var begyndt at gå hinanden på nerverne, ikke bare periodevis, det var en permanent tilstand af irritation, og det var for tidligt at gå hinanden på nerverne permanent, når Amalie kun var fire, og lejligheden lige var købt.

Amalie var ikke mit barn. Hendes såkaldt biologiske far fik en psykose og blev aldrig rigtig den samme

Døden kører Audi

© Kristian Bang Foss og Gyldendal A/S 2012

Omslag: Sven Reiner Johansen

med illustrationer og typografi af Mathis Rekowski

Bogen er sat med Bembo hos Rosendahls – BookPartnerMedia

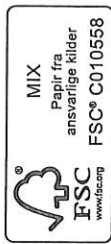
og trykt hos Specialtrykkeriet, Viborg

Printed in Denmark 2012

ISBN 978-87-02-13074-4

www.gyldendal.dk

Forfatteren har under arbejdet med denne bog
modtaget støtte fra Statens Kunstfond.

I starten var det helt straight. Jeg boede i en lejlighed i København sammen med Sara og Amalie, og hvis jeg rejste mig fra sofaen om aftenen, når vi sad foran fjernsynet, efter Amalie var lagt i seng, sagde Sara, hvad skal du? Selv om natten, hvis jeg stod op for at tisse, sagde hun, hvad skal du? Jeg sagde, ud at tisse, jeg sagde, se til Amalie, jeg sagde, ud at lave kaffe, jeg sagde, gå en tur.

Jeg gik meget, jeg skulle ud af lejligheden lidt, det var sådan, jeg holdt vægten nede. Men så i perioder begyndte folk at kigge. Jeg tænkte, er jeg ved at blive en del af gadebilledet, som Tokronemanden, Sangerøren eller en af de andre, der går rundt, og så gik jeg lidt mindre. Men det varede altid kun en måned, så begyndte jeg at blive lasket igen, kunne ikke se mine egne pubeshår, når jeg stod under bruseren, og jeg genoptog min gåen. – Din evindelige gåen, sagde Sara. Den irriterede hende, den hang til at komme ud. Vi var begyndt at gå hinanden på nerverne, ikke bare periodevis, det var en permanent tilstand af irritation, og det var for tidligt at gå hinanden på nerverne permanent, når Amalie kun var fire, og lejligheden lige var købt.

Amalie var ikke mit barn. Hendes såkaldt biologiske far fik en psykose og blev aldrig rigtig den samme

bagefter. Nu er han blevet Hare Krishna. Jeg så ham engang – han kom dansende ned ad strøget i orange tøj sammen med nogle andre krishnaer, mens han spillede på tamburin. Han gav mig en lille kage. Jeg havde ikke lyst til at spise den. Jeg fortalte aldrig Sara, at jeg havde set ham. Du må ikke spørge mig hvorfor, der var jo ikke noget galt i, at jeg så ham og fik den kage, men vi talte bare aldrig rigtig om ham. Af og til greb jeg mig selv i at tænke, bare det ikke er arveligt. På den måde havde det været bedre, hvis jeg var Amalies rigtige far, men sådan kan man jo ikke tænke, så havde det jo ikke været Amalie. Kan du se? Det er det, jeg mener – derfor tænkte jeg som regel ikke så meget på det. Amalie kaldte mig for far.

Den dag havde jeg været nede at spise en ribbenstegs sandwich og kom op på bureauet igen halv et. Jeg havde et par timer til at bikse et forslag sammen til en kampagne, der skulle præsenteres for kunden senere på eftermiddagen. Håkon, som af en eller anden grund hadede mig, vidste, at jeg var på røven med hensyn til den præsentation, og kredsede om mig med et skadefro smil, mens han prøvede at distrahere mig.

- Hvordan går det med præsentationen?
 - Det går fint, Håkon.
 - Super. Jeg glæder mig til at høre, hvad du har fundet på.
 - Det er jeg sikker på, du gør.
- Håkon satte sig over ved sit skrivebord og begyndte at klikke med en kuglepen. Klik-klik, klik-klik, klik-klik. Jeg tror for øvrigt godt, jeg ved, hvor-

for han hadede mig. Han hadede mig, fordi han var kommet til at fortælle mig noget i en brandert til bureauets julefrokost nogle år tidligere. Et eller andet intimt. Jeg kan ikke huske, hvad det var, jeg kan bare huske, at han sad med ansigtet helt op i mit, og så de små våde øjne bag bureaubrillerne. Og det at han havde blottet sig, det at han mente, at jeg havde noget på ham, at jeg vidste, at han på et eller andet punkt var svag, gjorde, at han hadede mig. Sådan var det desværre. Klik-klik, klik-klik, klik-klik. Nu var det så hans bidrag til hyggen, det klikkeri.

– Håkon, er du ikke sød at lade være med at klikke med den kuglepen?

– Generer det dig?

– Ja.

– Det må du undskylde, jeg tænker bare så godt, når jeg klikker.

Håkon holdt op. For en sikkerheds skyld tog jeg min iPod frem og satte propperne i ørerne og tændte for Bruce Springsteens *Nebraska*. Så ringede min telefon, det var Sara, der spurgte, om jeg havde husket, at Amalie skulle hentes allerede klokken et i børnehaven. Jeg løj og sagde, at det havde jeg husket, og at jeg var på vej. Jeg måtte sats på at få en ide på vej til børnehaven, og så tage Amalie med på bureauet et par timer.

Grunden til, at børnehaven måtte lukke, var, at hele holdet af pædagoger skulle have krisehjælp hos en krisepsykolog på Rigshospitalet, da der havde været kritik af deres regnskaber i medierne. Det var en

rigtig speget affære, som egentlig ville have frydet mig, hvis ikke lige det var, fordi det var så ubelejligt.

Jeg tog bilen ud til børnehaven og ankom fem minutter over. En af pædagogerne sad og græd på en trebenet skammel, en anden stod og trøstede hende ved at æ hende på skulderen, mens hun kiggede brejdende på mig. Ovre i hjørnet sloges Amalie med en pige om en Hans Belmer-agtig dukke, der manglede en arm.

Pigen fik vristet dukken ud af Amalies hånd, den arm, den endnu havde tilbage, strittede ud i luften, som om den heilede. Hun fejrede sejren ved at give sig til at bide i dukkens hoved. Jeg løftede Amalie op og kyssede hende, fik hevet hendes ting sammen, fik sagt farvel til den grædende og den trøstende pædagog og kom ud i bilen igen.

Tilbage på bureauet med Amalie fandt jeg en blok og nogle tuscher frem og anbragte hende ved siden af mig, hvor hun sad og tegnede. Om hun så kunne hjælpe far med at tegne nogle fine billeder til reklamen? Håkon var ingen steder at se.

Det var bare en lille opgave. En kulturpamper havde fået en bunke penge fra kommunen til at arrangere en messe for tværkulturel kunst i Kødbyen. Det eneste, jeg skulle levere, var en plakat til at reklamere for arrangementet, men jeg var fuldstændig blank, jeg kunne ikke lægge min modvilje mod hans forlorne, velmenende arrangement til side. Jeg havde mødt kulturpamperen en enkelt gang, og hans flakkende øjne, der ikke kunne holde øjenkontakt, gav mig kuldegysninger. Amalie havde bredt sine færdige

tegninger ud på bordet og sad nu og arbejdede på en ny. Solen oppe i højre hjørne blev forsynet med stråler.

Kunstnessen hed På Tværs. En lam ide indfandt sig. Jeg googlede „eating spaghetti“ og fandt et billede af en forretningsmand, der var ved at suge et stykke spaghetti ind mellem læberne. Det var perfekt. Efter lidt yderligere googlen fandt jeg et billede af en sikh, der lavede kyssemund. Jeg downloadede begge billeder, opløsningen var tålelig, og gav mig til at arbejde. Resultatet blev et billede af en hvid forretningsmand og en inder med turban, der sugede i hver deres ende af den samme spaghetti, ligesom Lady og Vagabonden. Det havde selvfølgelig været bedre med et motelfoto, men træerne vokser ikke ind i himlen. Tilbage var der bare at håbe, at kulturpamperen købte den. Jeg sked højt og flot på rettingedeme til billederne. De var fra henholdsvis en amerikansk og en italiensk hjemmeside, og sandsynligheden for, at det ville blive opdaget, var minimal.

Derudover fik jeg den ide at trykke et antal T-shirts med teksten „På Tværs – Art has no Homeland“, som skulle uddeles til byens hjemløse. For hjemløse var på det tidspunkt det nye sort inden for den såkaldte kreative klasse. Det var hipt at ligne en hjemløs, at kende en hjemløs eller blive sat i forbindelse med en hjemløs.

Kulturpamperen åd den rå. Han elskede det provokerende element og var ikke i stand til at genkende venstrehandsarbejde. Håkon var ved at dø af ærgrelse. Jeg havde bedt ham om at se efter Amalie under præ-

sentationen, og da jeg kom ud og sagde, at den var solgt, lyste hans ansigt op i et smil, der var så falskt, at Amalie begyndte at græde. Jeg tog fri resten af dagen og kørte hjem med Amalie.

På vejen købte vi ind til aftensmad og tilberedte det sammen, til Sara kom hjem, og det blev en sjældent god aften, og efter middagen og godnathistorien for Amalie satte jeg mig foran fjernsynet med et glas rødvin og var godt tilfreds.

Det varede en måned, så faldt hammeren. Ham den fede forretningsmand på billedet viste sig slet ikke at være forretningsmand, men derimod overhoved for en eller anden forening af italienske fascister. Det var en journalist, der genkendte ham, og så begyndte lortet at rulle. En repræsentant for Dansk-Indisk Venskabsforening klagede og forlangte offentlige undskyldninger fra gud og hvermand. Kulturpamperen flippede ud, plakaten havde helt taget pusten fra hans arrangement og dets image som godt og opbyggeligt. Jeg spurgte, hvorfor skal kunsten altid være god? og mente, han skulle være glad for al den gratis pr, men den købte han ikke. Oven i det hele fik den italienske fascisthøvdning ved et eller andet vanvittigt tilfælde nys om den ellers ganske ubetydelige sag oppe nordpå og allierede sig med fotografen, der havde copyright på billedet, og lagde sag an mod bureauet.

Det var midt i 2008, og krisen var begyndt. Alle jobs i branchen hang i en tynd tråd, så for min chef var det en kærkommen lejlighed til at få fyret en mand til. Jeg måtte klappe min mac sammen og sige farvel til de andre ansatte på bureauet. Håkon hyklede stor sorg. Jeg mistænkte ham for at have virket i kulisserne under lortestormen.

I begyndelsen tog jeg det ikke så tungt.

Jeg sendte ansøgninger af sted, og det lykkedes mig også at komme til et par samtaler, men jeg var tættere på fyre end trediv, og det er gammelt i reklamebranchen. Jobsamtalerne forekom mig desuden mere at være foranstaltet, fordi den rituelle ydmygelse glædede intervieweren, end fordi der var en reel chance for et job. Jeg blev endnu en af de overud-dannede på dagpenge, og efterhånden opgav jeg at sende ansøgninger ud. Jeg mødte op på et hvidt kontor i en offentlig bygning, hvor de prøvede at motivere mig, og jeg spillede med, tænkte det var min borgerpligt at sørge for, de havde noget at rive i.

Jeg holdt op med at gå. Spadsereturerne var ikke sjove længere, jeg havde ikke noget at tænke på, mens jeg gik. Ingen nødder at knække. Nu lå jeg enten på sofaen eller trissede rundt i lejligheden. De dage Sara afleverede Amalie i børnehavnen, kom jeg ikke i tøjet. Jeg kunne mærke, Sara blev irriteret over at komme hjem til en, der stadigvæk var i morgenkåbe, og jeg sørgede for at tage tøjet på, inden hun fik fri, men efter et stykke tid brast den rutine også. Så var der kun køleskabet og sofaen tilbage. Jeg begyndte at spise mere. Jeg var sulten næsten hele tiden. Kunne vågne om natten og tænke på den rest skinkesalat, der stod i kølerens mørke og stå op og spise stående og balle silkeblød juice af kartonen. Klokken tolv åbnede jeg som regel den første dåseøl, så var der vin til aftensmaden og whisky om aftenen. Det var kun i en periode, sagde jeg til mig selv, men lige nu var der ikke noget arbejde, der var ingen grund til at søge. Men det ville blive bedre, om et år eller noget, når

økonomien vendte, og ventetiden skulle jeg jo have til at gå på en eller anden måde. De tomme øldåser smed jeg ud, inden Sara kom hjem. Jeg ved ikke, om hun lagde mærke til, at jeg lugtede af øl og var småfuld allerede inden aftensmaden, men hun sagde i hvert fald ikke noget.

En dag, da jeg var begyndt tidligt og netop havde afsluttet den første sixpack og trykket dåserne flade og båret dem ned i containeren, ringede Sara og bad mig om at hente Amalie. Hun havde overarbejde.

Jeg lånte Saras cykel, det var den eneste, vi havde barnesæde på. Amalie snakkede i sit sæde om løst og fast, jeg hjulede hjem gennem byen og svarede ja og nej og stillede nu og da et spørgsmål. Himlen var blå med en sol som på en af Amalies tegninger. En familie pakkede bilen til en tur til stranden. Jeg blev grebet af stemningen og drejede hovedet og sagde, skal vi ikke købe ind til vaniljeis og Sprite? men forhjulet kom op på kantstenen, mine fødder smuttede af pedalerne, og jeg mistede kontrollen over cyklen, og vi væltede.

Heldigvis er det en mælkemand, sagde de på skadestuen. Jeg sad med Amalies blod på den krøllede skjorte. Jeg var ikke selv kommet til skade.

I ugen, der kom, kunne jeg ikke holde ud at se Amalie smile. Når vi spiste aftensmad sammen, måtte jeg tage en stor tår rødvin, hver gang mellemrummet kom til syne, der hvor fortanden skulle have været. Selv tog hun det med ro. Det var mere Sara, den var gal med, og efter en uge var det slut. Jeg lå på sofaen

og åd og drak, da hun slog op. Fjernsynet kørte i baggrunden.

Jeg flyttede midlertidigt hjem til min ven Stanley. Jeg sendte gruppemails ud og kiggede annoncer på dba.dk og skrev status-updates på Facebook for at skaffe en lejlighed så hurtigt som muligt. Et par aften ringede jeg til Sara, men hun tog den ikke. Jeg sov på Stanleys sofa, og om dagen ryddede jeg lidt op og tømte opvaskemaskinen, for ligesom at give noget igen som tak for sofapladsen. Stanley lod ikke til at have noget imod, jeg boede der. Det blev weekend, og vi gik i byen. Stanley var erhvervsjurist, og de havde vundet en sag på arbejdet, og det sagde han, vi skulle fejre. Du trænger også til at komme ud, sagde han. Vi endte på en conceptbar inde i centrum. Sel-skabet ved siden af var amerikanere, og da de irriterede os gevaldigt, og da det viste sig, at college-dren-gen for enden af bordet havde fødselsdag, improviserede vi følgende fødselsdagsang:

How old are you now?

How old are you now?

You'll get cancer in the asshole

And then you will die.

Jeg kunne ikke lade være at skraldgrine, og således godt tilfredse med vores eget vid forlod vi baren og gik hjemad. Jeg sank om på sofaen. Stanley sad på stolen ved siden af. Vi snakkede politik, og vi kunne ikke blive enige om, hvem vi hadede mest: Den så-

kaldte højrefløj, den såkaldte venstrefløj eller de såkaldte midterpartier. Stanley tog en flaske whisky frem fra skabet og skænkede op og holdt en lille monolog om single malt. Vi snakkede om Sara og Amalie. Så begyndte Stanley pludselig at græde og fortalte, at han i lang tid havde gået med to par bukser på, fordi han var ked af, at han havde så tynde ben.

Vi vågnede næste dag med tømmere. Jeg lavede bacon og spejlæg. Stanley spiste det kvarte af hviden og prikkede hul på blommen og sad og kiggede på, at den flød ud. Om søndagen fik jeg tilbudt en etværelses ude i Sydhavnen og slog til med det samme. Stanley og en anden ven hjalp mig med at flytte mine ting derud. Sara var ikke hjemme, da vi hentede dem. Jeg købte en flaske Highland Park til Stanley som tak for lån af sofaen.

ikke var så voldsom, fordi jeg allerede var på vej ind i søvnen.

Kuverterne med rykkere og de postomdelte reklamer hobede sig op i entreen. Affaldet og de tomme flasker hobede sig op i poser ved køkkendøren. Opvasken hobede sig op på køkkenbordet. Fedtet hober sig op bag huden. Alt ophobedes og akkumuleredes på nær pengene: Dankortet var spærret, en dag jeg stod i Kvickly og skulle betale, og jeg måtte efterlade varerne og gå. Jeg lånte af mine venner, jeg skyldte Stanley ti tusinde.

Men en dag gik den ikke længere. Kvabset og med tømmermænd tog jeg S-toget ud til vestegnen og stod af på Stentofte Station. Jeg skulle til jobsamtale.

Jeg havde lånt yderligere fem tusinde af Stanley for at kunne betale huslejen, og han havde vrødet armen om på mig og fået mig til at love, at jeg ville tage et job. Lige meget hvilket. Jeg sagde, at det var umuligt, at der var finanskrisen. Han sagde, at hvis man ikke er kræsen, er der altid et eller andet: Mc D, 7-Eleven, ISS. – Du ville have godt af det, grinte han, du skal ud af det hul. Han ringede endda og vækkede mig om morgenen for at være sikker på, at jeg kom op. Jeg sang Jodle Birges *Rigtige venner* med søvndrukken, bitter stemme i røret og lagde på igen. Men jeg stod op og kom i tøj og slæbte mig ned på Dybbølsbro Station. Jobbet var som handicaphjælper.

Jeg havde aldrig været i Stentofte før, og da jeg stod på stationen, forstod jeg hvorfor. Hvis Hiero-

Der gik et halvt år i lejligheden i Sydhavnen. Jeg tog femten kilo på. Efter flere gange at være udeblevet fra møderne i a-kassen på grund af tømmermænd, eller simpelthen fordi dagene flød i et, og døgnnet blev vendt på hovedet, kom jeg i karantæne, der blev lukket for pengene. Farvel og tak. Det var natfernsynets tid. Natfernsyn, der er noget specielt over at se fjernsyn om natten på en hverdag. Når alt er stille i lejligheden, og klokken nærmer sig tre, og man skifter fra en ishockeykamp over tv-shop til en amerikansk serie, og en efter en falder kanalerne fra, og skærmen går i grå flimmer. Man går over til vinduet og kigger ud på facaderne, og de fleste vinduer er mørklagte, her bor sunde mennesker med arbejde, her ligger de og sover den arbejdende mands gode og naturlige søvn, men i nogle af vinduerne er der stadig lys, ikke et gulorange skær fra et stearinlys, men natfernsynslyset: et koldt blåt lys fra et apparat, der har kørt siden aftensmaden. Eller der er den stødvise blinken fra en pornofilm, pornolyset kaldte jeg det, man kan se det i lysets rytmiske skiften, den kødfarvede glød, der pulser bag gardinet. Jeg turde ikke slukke fjernsynet, før jeg var bedøvet af træthed, og skiftet ikke virkede så abrupt på sanserne, at stilheden, der indfandt sig,

nymus Bosch eller Brueghel havde levet i 2008, havde de ikke malet billeder af skøger, der blev voldtaget af skeletter, og mænd, der væltede sig skrigende i det sydende fedt på satans stegepande, dødningshære, der rykkede frem og lod alt øde, nej, de havde malet Stentoftes beton. Hvis du tror, at helvede ikke findes, så sæt dig ind i linje B og kør med helt til Stentofte.

Selvfølgelig havde jeg kørt igennem med toget på vej til Jylland. Jeg havde set den postmoderne rædsel af en stationsbygning fra kupeen, når toget passerede, jeg havde set skulpturen Livsglædens Sokkel, der stod foran Stentofte rådhus, rage op over stationsbygningen, men jeg havde aldrig stået på perronen. Jeg begav mig hen mod rulletrapperne og kørte op til stationshallen. Her var nogle få pendlere på vej til arbejde, en forhutlet person lå og sov på en bænk, og en lille gruppe unge mænd stod og hang ud ved toppen af rulletrapperne, så man ikke havde andet valg end at passere tæt forbi dem. Ikke at de gjorde nogen noget, de stod der bare, men formåede på en eller anden måde alligevel at indgyde frygt hos de forbipasserende. En af dem kastede et skod ned bag mig. En anden harked højt og spyttede på gulvet.

Udenfor kiggede jeg på en side af et gammelt krakskort, jeg havde revet ud og stukket i lommen. Jeg skulle til højre. I modsat retning af Livsglædens Sokkel, der ragede op som et fyrtårn og med sine muntre farver understregede tristessen, gjorde det hele endnu værre.

Der lå en kina-restaurant på hjørnet af stationsbyg-

ningen. Den var for længst gået nedden om og hjem, ruderne var malet hvide, men alligevel stod der en tynd hund udenfor og gøede, som om den ville ind. Så holdt stationsbygningen op, og der kom ubebygget jord. Det havde nok været planen, at der ville skyde boligbyggeri op her, når stationen stod færdig, men sådan var det ikke gået. Efter marken lå en større befærdet vej, og på den anden side af vejen lå en daginstitution og en fodboldbane omkranset af et højt ståltrådhegn, og bag fodboldbanen lå boligblokkene. Det var her, Waldemar boede.

Det siges, at den perfekte labyrint består af så mange ensartede moduler som muligt, og det varede da heller ikke længe, inden jeg flakkede forsinker omkring mellem de identiske grå betonbygninger og kiggede på numrene over de røde og blå døre, der syntes at skifte fuldstændig tilfældigt. Jeg kom til en legeplads, jeg mente at have passeret før, men opdagede, at der var rester efter et bål på rutsjebanen, som jeg ikke genkendte. Det måtte være en anden legeplads. Et sted rykkede husene fra hinanden og gav plads til en større plæne. Jeg krydsede indover. Den lugtede af hundelort. Klokken var blevet nogle minutter over ni, og jeg besluttede mig for at tage hjem igen, hvis jeg ikke havde fundet nummer 36 i blok 3A inden der var gået ti minutter. Men jeg fik ikke mulighed for at tage hjem lige med det samme, for selvfølgelig viste det sig at være blok 3A, der lå for enden af plænen.

Waldemar boede i stuen til venstre. I stuen til højre

var persienerne nede, men jeg kunne se, at en persien bag dem justerede en smule på vinklen, for bedre at kunne iagttage. Ringeklokkens plastikrektangel virkede ved første tryk død, men efter at have lirket og bearbejdet lidt, summede låsen, og jeg gik ind.

Mens jeg ventede i opgangen, kunne jeg høre Waldemar rasle med slå og sikkerhedskæde bag døren. Jeg var sikker på, naboen iagttog mig gennem dørsponen. Så blev der åbnet.

Waldemar var lille, ikke så lille, at man ville kalde ham en dværg, men lille nok til, at jeg kiggede hen over hovedet på ham ud i den tomme luft, da døren gik op. Men da jeg kiggede en smule ned, fandt jeg hans ansigt: Hans hud var vampyrhvid med en koloni af store flipenser i panden, øjnene var grønne og blev forstørret af et par virkelig kraftige briller med sort stel. Hans hår var skulderlangt – oven på hovedet var det fladt, men som det voksede væk fra kraniet begyndte det at vride sig rundt i små sorte krøller. Skillingen mindede om en flænge i et mørklægningsgardin, hvor et koldt lys skinnede igennem. Hvad der fik ham til at virke endnu lavere var en dårlig holdning, der grænsede til det pukkelryggede. Han inviterede mig indenfor.

På et sofabord i stuen var der sat to kopper og en termokande frem. Stuen var mærkeligt upersonlig – ikke at jeg er den type, der går op i, at tingene skal have et *personligt* præg, men indretningen her var på en eller anden måde uhyggelig, det mindede om et venterum i et hospital.

– Jeg har lavet rigtig kaffe, sagde han.

Vi satte os ved bordet.

Waldemar fortalte om sine sygdomme og syndromer. Han var en omvandtrende lærebog i sjældne og uhyggelige lidelser, fejlede et utal af ting, som jeg hver især ville have slået ihjel for at undgå at blive ramt af. Jeg kom til at tænke på en dokumentarundersøgelse, jeg havde set under en af mine natfernsynsreiser. Den handlede om en kvinde, der var blevet ramt seks gange af lynet. Det var samme urimelighed, der gjorde sig gældende her.

Han havde en muskelsygdom, der gjorde, at han ikke kunne bevæge sig særlig meget uden at blive træt, og en hjertefejl, som lægerne havde haft ham flækket to gange for at prøve at reparere på, men bundlinjen var, at det ikke var sikkert, at hjertet kunne holde særligt mange år endnu. Faktisk anså lægerne det for naturstridigt, at han endnu ikke var død. Særlig mere hen tænkte jeg på, at Waldemar må have haft en overmenneskelig fysisk sejhed og udholdenhed for overhovedet at kunne overleve én eneste dag med alle de sygdomme, naturen bekæmpede ham med. Der var et andet syndrom, der havde hæmmet ham i hans vækst, men jeg er sikker på, at var der ikke blevet skredet ind med det her væksthæmmende syndrom, var han blevet et kæmpe menneske, mindst to meter, var han ikke blevet stækket af muskelsygdommen, havde han været uhyrligt stærk, og hvis ikke han havde levet hele sit liv i en ørken af stupiditet, tror jeg ikke, der havde været grænser for, hvad han kunne have drevet det til, men hans tilværelse var blottet for ethvert inspirerende element, og hans hverdag var en

navigation mellem zoner af menneskelig afstumpethed og formynderisk nedladdenhed. Han var også det stædigste menneske, jeg har mødt, og frem for alt tror jeg, det var hans enorme stædighed, der gjorde, at hans las af et hjerte blev ved med at slå.

Waldemar plejede ikke at tale så meget om sine sygdomme, erfarede jeg senere, men han følte vel, at det var en del af jobbeskrivelsen. Måske skulle jeg vide, at der var mulighed for, at han faldt død om, mens jeg var på arbejde.

Han transporterede sig rundt i en elektrisk kørestol og havde svært ved at overkomme selv de mindste ting i hjemmet uden at blive helt smadret. Af den grund havde kommunen bevillet ham penge, så han selv kunne administrere ansættelsen af en hjælper til at komme syvogtredive timer om ugen og hjælpe med praktiske ting. Hans nuværende hjælper havde sagt op, og derfor skulle han have ansat en ny. Derudover fortalte han, at han var toogtyve år gammel, og at hans forældre levede i en anden boligblok i den modsatte ende af Stentofte.

Jeg fortalte lidt om mig selv, det meste var løgn og halve sandheder.

Senere på dagen, da jeg sad hjemme i lejligheden i Sydhavnen igen, ringede han og sagde, at jeg havde fået jobbet. Jeg skulle begynde næste dag. Jeg lagde på og sad og stirrede ud i luften.

Om aftenen ringede jeg til Sara. Hun tog stadig ikke telefonen. Så gik jeg en tur for første gang i lang tid. Jeg håbede, at lidt frisk luft ville hjælpe mig til at

falde i søvn. Tanken om Stentofte gav mig fysisk ubehag. Men måske ville det blive bedre, når foråret rigtig fik magt – det var stadig kun marts.

havde i brug – for tiden var det en grøn parkacoat – og ved siden af en identisk knage, hvorover der stod „hjælper“ på et træskilt. Waldemars knage var gået løs, det var denne løse knage, der var vores held, det var den, der skulle redde os gennem dagen.

– Jeg kunne godt tænke mig en ny knage, sagde han, efter vi var gået ud i gangen og stod og kiggede på knagerne. Den øverste skrue havde sluppet sit tag i væggen, og lidt puds var drysset ud. Det lå nu på gulvet.

– Skal vi ikke bare skrue den gamle fast igen? spurgte jeg, som den idiot jeg var.

Waldemar ignorerede mig og så irriteret ud.

– Nu når den gamle er gået i stykker, kunne jeg godt tænke mig en ny. Vi bliver nok nødt til at tage en tur i MegaMetropolis. Jeg skal lige have et bad først.

Waldemar tog et bad. Efter badet var han helt bleg og skulle sidde lidt og hvile, inden vi kunne komme ud ad døren.

– Vil du fejle entreen? spurgte han mig.

– Men vi kommer jo til at svine igen, når den nye knage skal op, sagde jeg. Jeg havde stadig ikke lært det, det var jo første dag.

– Kosten står i garderobereskabet, sagde Waldemar. Jeg fejede pudset op på fejebakken. Lige dyldigt, hvor meget jeg fejede, blev der ved med at være en ganske rynd stribe tilbage, som ikke ville op, så jeg gik ud og tog et stykke køkkenrulle og fugtede det under hanen og duppede det sidste puds op med det. Da jeg lukkede garderobereskabet efter at have sat kosten og

Da jeg mødte om morgenen på min første arbejdsdag, sagde Waldemar, at vi skulle have gjort badeværelset rent, og det gik der en times tid med. Waldemar stod i døren og fulgte med. Når han blev træt af at stå, satte han sig ind i stuen og hvilede lidt. Hans evne til at dukke lydløst op i døren gjorde, at der altid gik et stykke tid, inden jeg opdagede, at jeg blev iagttaget.

Toilettet var i forvejen rent, så det krævede ikke den store indsats. Det kunne have været meget værre, tænkte jeg, da det var overstået. Noget med bleskifte og sådan. Det her er en leg. Så sad vi og kiggede ud i luften en times tid. Waldemar kaldte det at hvile. Jeg lavede en kop kaffe til os. Jeg kunne ikke finde ud af, hvordan jeg skulle opføre mig. Hvor meget jeg selv skulle foretage mig, og hvor meget jeg skulle overlade til ham. – Er der mere, vi skal have lavet? sagde jeg, da inaktiviteten begyndte at gå mig lidt på nerverne.

– Der er en del, sagde Waldemar. Så rejste han sig og gik hen og hentede en blok med gule post-its, der lå på køkkenbordet. Det skulle vise sig at være en af hans ting: Huskesedlerne, han altid skrev, som om han havde tusinde ting at huske. Der stod: „Knage“.

Knagen var dagens projekt. Ude i gangen hang der to knager, en hvor Waldemar hængte den jakke, han

fejebakken på plads, dryssede der nyt puds ud af skruerhullet.

MegaMetropolis lå ude, hvor motorvejen studsede Stentofte. Vi krydsede gennem byen. Waldemar kørte i sin elektriske kørestol, og jeg gik ved siden af. Parabolerne hang på altanerne og kiggede alle sammen på det samme grå punkt på himlen. Der var et massivt dække af mørke skyer, der så ud, som om det hvilede på toppen af højhusene.

Vi bevægede os ad stystemer gennem boligblokke, ad en gangbro over en cykelsti og bagefter ad en tunnel under en vej med brølende trafik. MegaMetropolis kom til syne, da vi kom op af tunnelen. Først undervurderede jeg størrelsen: Det viste sig at være kolossalt og voksede kun langsomt, mens vi gik over de tomme parkeringsarealer – som når man nærmer sig et bjerg.

MegaMetropolis bestod af fire etager med forretninger, der havde lejet sig ind. Mange af forretningerne var dog lukket. Det var tydeligt, at MegaMetropolis allerede havde oplevet sin storhedstid. Her var en stemning af langtrukken død. Vi bevægede os rundt i storcenteret og kiggede vinduer, nede i bunden var en isenkræmmer, hvor Waldemar købte to knager og en pakke med skruer og nogle rawplugs.

Vi kom ud af forretningen. Ved udgangen i hjørnet af MegaMetropolis lå en Aldi.

– Lad os lige smutte over i Aldi, sagde Waldemar, – og se, om de har noget på tilbud.

Det var i det øjeblik, jeg hørte Waldemar tale om

at smutte i Aldi, at jeg landede med et brag. Jeg havde befundet mig i frit fald i et år. Det var et kulturchok, simpelthen. Det giver sig selv, at jeg havde handlet i Netto. Men fra Netto var der stadig en vej tilbage, Netto er noget alle kender, det er bare et sted, man køber billigt ind, med Aldi er det noget andet, det er håbløsheden inkameret: Medisterpølsen, der lå i Aldis kølediske var svinetarm stoppet med en grå masse af desperation og angst, flæskerouladen var trished i skiver, kassedamen et billede på selvmord.

For et år siden sad jeg på reklamebureauet, og nu stod jeg her med Waldemar mellem frysediskene, der lyste og røg af frost i Aldi. Og både bureauet og Aldi var produkter af en døende civilisation, der havde løgner som ypperste ideal, og jeg havde rejst fra den ene ende til den anden. Det var overrumplende forskelligt og skræmmende ens. Oven over en af diskene hang et skilt med en glad kylling, der slog ud med vingerne og i en taleboble konstaterede: Prisen er pip!

En asiatisk kvinde var ved at fylde en indkøbsvogn med tilbudskyllinger. Dampen legede omkring dem, når de blev løftet op af kummen.

– Lad os tjekke de kyllinger ud, sagde Waldemar. En gammel dame med en rollator nærmede sig samtidig med os. Hun havde sin lille hund tøjret til rollatoren. Den ville i en anden retning og trak hende ud af kurs, så hun hele tiden måtte korrigere.

Waldemar kørte langsomt i kørestolen, men nu så han, hvad der var ved at ske, og satte farten op med det lille joystick på armlænet for at nå at få en kylling.

Kvinden lagde endnu en kylling i indkøbsvognen,

og da hun ud af øjenkrogen opdagede, at der var andre, der nærmede sig, bukkede hun sig helt ned i disken og skovlede tre til op i favnen.

Waldemar og jeg og pensionisten nåede samtidig frem til frysedisken. Alle kyllingerne var taget. Pensionisten kiggede ned i den tomme disk for at mærke, at hun var interesseret i en af de kyllinger, som kvinden med indkøbsvognen stadig havde i favnen.

Hun ignorerede os, smed kyllingerne i vognen og rullede væk.

– Du lægger bare de kyllinger tilbage! var der en, der råbte. Det var en mand i læderjakke og træningsbukser, der nærmede sig ovre fra mejeriprodukterne, hvor han havde efterladt sin vogn. Han vrikkede med overkroppen, så armene svingede, mens han gik.

Den asiatiske kvinde lod som ingenting og fortsatte med vognen, men nede for enden af gangen mellem de to lange frysediske, dukkede en Aldi-medarbejder op, der på trods af en sløv og ligeglad attitude alligevel valgte at blande sig i situationen. Han stillede sig imellem frysediskene og spærrede vejen, mens han holdt fire fingre op.

– Fire kyllinger per kunde, sagde han. – Resten ryger tilbage. Når vi har reklameret med dem, skal de holde længere, ellers skal jeg høre på pis resten af dagen.

Nu stoppede hun op med sin vogn.

– Læg dem tilbage ... nul sagde manden med læderjakken og de svingende arme. – Du skal ikke stå og lade, som om du ikke forstår, hvad vi siger.

Hun trådte tilbage fra indkøbsvognen og hævede

hænderne op foran sig i en gestus, der signalerede, at hun overgav sig, men manden stoppede ikke. Da han passerede hunden, gøede den, så det skar i ørene, og sprang frem og bed sig fast i hans bukseben. Han forsøgte at fortsætte med hunden og rollatoren hængende efter sig, mistede balancen og snublede, men holdt sig oprejst et par skridt endnu ved at tage svømmetag med armene i luften. Da han faldt, var han kommet tæt nok på indkøbsvognen til at gribe fat i håndtaget. Den stejlede på grund af vægten og rullede væk fra ham på baghjulene, og nu hang han fuldt udstrakt i en bue med tåspidserne på gulvet og hænderne på håndtaget. Så røg indkøbsvognen helt op at stå på bagenden, mens først hans mave og så hans ansigt ramte gulvet, og han endte med at ligge med fremstrakte arme, mens kyllingerne væltede ud over ham som fra et tiplæs. Hunden slap hans bukseben og løb væk. Under det yogaagtige fald kunne vi høre hans ryggrad lave knækkelyde. Efter han var kommet ned at ligge og alle kyllingerne var holdt op med at trille, stønnede han lavt, og der bredte sig en sø under ham, og hans træningsbukser blev våde: Han tømte sin blære som et dyr, der var blevet aflivet.

Hunden løb hen og snusede til søen og løb tilbage til sin ejer igen. Hun var nået hen til rollatoren, der var blevet rykket væk fra hende, og fiskede hundesnoren op ved hjælp af håndtaget på en stok, der sad i en holder.

Asiaten efterlod sin vogn og kyllingerne og satte kursen mod udgangen, mens hun vifede afværgende af den ansatte, der holdt hænderne op for at stoppe

hende og sagde, du kan ikke bare stikke af, men alligevel ikke holdt hende tilbage, når det kom til stykket.

Fem minutter efter befandt vi os ude foran Aldi på en lille plads med en kunstig palme. Der var en eller anden butik, der havde stillet palmen op i forbindelse med, at de kørte noget oase-tema. Der var også en stor tøjcamel. Det var vist meningen, den skulle stå, men den var væltet om på siden. Nogen havde brændt små runde huller i dens pels med en cigaret. Jeg havde fået pensionisten ned at sidde på en bænk, og hun havde taget sin hund på skødet, og ved siden af hende stod rollatoren parkeret. Waldemar sad i sin kørestol.

Hun snakkede. Det måtte være forskrækkelsen. Det handlede om kyllinger.

– Jeg havde jo troet, den skulle stå på kylling i aften, sagde hun og aede hunden mekanisk. – Med persille og skysovs og små kartofler.

Så holdt hun en pause, holdt op med at ae hunden, og sagde, agurkesalat. Hun prøvede ikke at lave nogen sætning ud af det, det var bare det ene ord, og hun udtalte det, som om det var hendes sidste.

– Jamen, vi kan da gå tilbage og hente en kylling, sagde jeg.

– Den gule tog dem, sagde hun.

– Nej, altså, hun stak jo af.

– Ja, med kyllingerne. Hun tog kyllingerne, der bliver ikke nogen kylling i aften.

– Hun tog dem ikke. Vi fik bare ikke købt nogen i al forvirringen, men de er derinde endnu.

– Nej, hun tog dem.

– Nu kører det her i ring. Waldemar, skal jeg ikke gå ind og hente to af de skide kyllinger, hvis jeg kan finde to, som der ikke er blevet pisset på?

– Det er ikke nødvendigt, sagde Waldemar. Han åbnede sin parka, og inde på maven havde han to rimhvide kyllinger, der røg af frost.

Pensionisten kiggede, som man ville kigge på en afdød, der pludselig står lyslevende foran en.

Jeg kunne forstå på samtalen, at damen boede i lejigheden ved siden af Waldemars. Det var hende, der havde iagttaget mig om morgenen. Hun fik den ene kylling og lagde den foreløbig i kurven på rollatoren. Så kiggede Waldemar og jeg på hinanden og begyndte at grine. Det var første gang, jeg så Waldemar grine. Vi ventede spændt på, at manden skulle komme ud af Aldi med våde bukser, vi ville se ham en gang til. Så lød der råben og skrigen længere nede ad pladsen. En flok drenge kom løbende. De må have været en ti-elleve år. Om hovederne havde de hvide bånd af toiletpapir, og to af dem havde plastik-kalaszjnikover, som de holdt i én hånd og skød op i luften med. – Jihad, jihad, al-Qaeda jihad, råbte de, idet de strøg forbi. Den bagerste snuppede i forbifarten kyllingen ud af rollatorkurven og holdt den hylende op over hovedet som et trofæ, mens de hæsbæste videre gennem Metropolis og forsvandt.

Waldemar tog den konsekvente destruktivitet i Stentofte med ophøjet ro, han var blevet hærdet gennem et helt liv og fortrak ikke en mine. Selv var jeg

forbløffet. Pensionistens mundvige dirrede, men Waldemar sagde, at hun kunne få hans kylling, og lagde den i hendes kurv. Hun rettede på den, som for at sikre sig, den ikke var en luftspejling.

– Tak, sagde hun.

– Skal vi gå ind og købe en kylling til? spurgte jeg.

– Nej, sagde Waldemar. – Vi tager hjem. Jeg har noget pasta.

Hjemme i lejligheden pakkede Waldemar knagerne ud af indpakningen og sad og vendte og drejede dem lidt. Han fandt rawpluggene og skrueerne frem og satte en af skrueerne ind i hullet i knagen for at se, om den passede.

– Er du god til sådan noget? spurgte han mig.

– Sgu ikke rigtig. Har du en boremaskine?

– En boremaskine? Kan vi ikke bruge en skrue-trækker? Waldemar gik ud i gangen og tog en værktøjskasse ud af skabet og åbnede den. Jeg kiggede ham over skulderen ned i værktøjskassen. Der lå nogle stjerneskruetrækkere.

– Vi kan bruge de stjerneskruetrækkere dér, men jeg tror ikke, det er nok. Hvis vi bare skruer knagerne fast i de gamle huller, holder det ikke. Vi skal have boret nye huller.

– Så du er sikker på, at vi skal bruge en boremaskine?

– Ja, hvis det skal holde.

– Har du en derhjemme?

– Nej.

– Vent lidt.

Waldemar tog sin mobiltelefon op af lommen og ringede.

– Det er mig, sagde han. – Har I en boremaskine? ... Kan jeg komme forbi og låne den? ... Ja, men, vi skal bruge den i dag.

Jeg gættede på, at han snakkede med sine forældre. Det lød ikke, som om de ville have ham forbi, men de gav efter. Waldemar sagde, vi ville være der inden en time.

Om ikke andet får jeg gået lidt, tænkte jeg på vej hjem til Waldemars forældre. De skulle vise sig at være arketyper på Stentoftes beboere: I Stentofte var det højeste, man kunne opnå, en invalidepension. I Stentofte var kommunen en instans, der fyldte hovedparten af ens liv, og man havde samme forhold til den, som en teenager har til sine forældre. Kommunen var på en gang den store slyngel og den store forsøger. Man bibeholdt et billede af kommunen som en fiende, der skulle bekæmpes, upåagtet at selvsamme kommune var ens eneste indtægtskilde. I Stentofte var man eksperter i tilskud og offentlige regler. Jeg troede, jeg vidste noget om at trække ting fra i skat, men min viden var vand i forhold til, hvad Stentoftes beboere vidste om tilskud.

Waldemar parkerede kørestolen i opgangen, og vi tog elevatoren op til fjerde sal. Døren stod på klem. Waldemars forældre sad i sofaen foran fjernsynet. Møren var i gang med sin cigaretoproduktion, hun havde en maskine og en kasse med filtre og en pose tobak

stående foran sig, og hun kunne lave cigaretterne uden at kigge væk fra skærmen.

— Har du klaget? sagde hun, da vi kom ind i stuen.

Det drejede sig om, at Waldemar skulle klage over en sagsbehandler, der uden Waldemars samtykke havde indhentet oplysninger fra apoteket om hans medicingifter. Der blev snakket frem og tilbage, og det kom frem, at Waldemar ikke havde klaget.

— De har ringet fra kommunen og sagt undskyld, sagde han.

— Sørg nu for helvede alligevel for at få det gjort, sagde moren og spyttede endnu en cigaret ud af munden. — De skal vide, de ikke kan tillade sig hvad som helst.

Jeg troede, jeg skulle præsenteres, men de lod, som om jeg ikke var der. Faren lukkede samtalen ved at sige, at de var strenge, dem fra kommunen. Jeg tror, det var delvist henvendt til mig, selvom han ikke kiggede på mig. Bare så jeg kunne være sikker på, hvem der var de strenge. Så sagde han, at boremaskinen lå på bordet ude i gangen.

Waldemar fik en formaning med på vejen, om at kommunen skulle betale knagen til min jakke, og så var vi ude igen.

Mens vi stod ude i gangen og satte knagerne op, begyndte der at lugte brændt. Vi gik rundt i lejligheden for at se, om der lå noget og ulmede, men det var først, da Waldemar åbnede døren, at det blev tydeligt, at det kom udefra. Det lugtede af mad, der brændte.

— Det kommer inde fra den gamle, sagde jeg og

lagde mig på knæ og åbnede brevsprækken. Der stod en os ud, som fik mig til at hoste. Jeg ringede på døren og bankede på, men der var ingen, der reagerede.

— Jeg bliver nødt til at gå ind og sidde, sagde Waldemar.

— Okay, jeg går ud og kigger ind gennem vinduet.

Vinduet til entreen stod på klem, bag glasset var lejligheden tilmøget. Jeg samlede en pind op fra jorden og brugte den til at løfte haspen af med og åbnede vinduet og kravlede ind.

— Hallo, råbte jeg, men der var ingen, der svarede. Inde fra stuen tordnede et fjernsyn, men jeg gik først ud i køkkenet, hvor røgen lod til at komme fra. Ovenen stod på klem, og grillen var skruet op på maksimum, og under det rødgødende element lå en kylling, der var brændt helt sort og sydede og osede. Jeg slukkede for ovnen og tændte for emhætten. Da jeg vendte mig om stod hunden, der havde væltet den fede mand i Aldi, og kiggede op på mig. Den fulgte efter mig ind i stuen.

Noget gråt hår stak op over ryggen af en olivenfarvet lænestol, der stod foran fjernsynet. Jeg gik om på den anden side. Der sad hun med hovedet på skrå og lukkede øjne. Hun har taget billetten, tænkte jeg først, det så så roligt ud, men hun sov bare, hendes pupiller bevægede sig inde under øjenlågene, hun drømte. Jeg stod sammen med hunden i kyllingeosen og betragtede hende, i tvivl om hvad jeg skulle gøre. Jeg var bange for, at hun ville blive forskrækket, hvis jeg vækkede hende.

Fjernbetjeningen lå på armlænet, og jeg tog den

og skruede ned for lyden. Idet lyden dæmpedes slog hun øjnene op.

- Holger, sagde hun, jeg har drømt så dejligt.
- Jeg er ikke Holger.

I et forsøg på at virke så lidt truende som muligt satte jeg mig ned på en stol.

- Jeg kommer inde fra din nabo. Din kylling brændte på.

- Kyllingen!

Hun rejste sig fra lænestolen.

- Sikke en os, her er.

Vi gik sammen ud i køkkenet. Hun behøvede ikke at bøje sig meget for at kigge ind til den sorte kylling.

- Den er lige til skraldespanden. Det kan jeg ikke forstå.

Hun hentede to grydelapper og trak gitteret med kyllingen ud og satte det oven på komfuret.

- Jeg ville give den noget grill til sidst, så skindet kunne blive sprødt, men det har den ikke brudt sig om.

Jeg sagde farvel og låste mig selv ud. Waldemar sad inde i stuen og hvilede sig. Han havde fået det dårligt af at gå rundt i lejligheden og lede efter kilden til røgen. Da jeg fortalte om damen, der havde siddet og sovet i kyllingeosen, hoppede hans skuldre op og ned, og han grinede hvæsende ned i gulvet, måtte runde ryggen ekstra meget for at få ordentlig luft.

Waldemar spurgte, om jeg ville spise med, inden jeg skulle hjem. Der var ikke meget at tage hjem til, og jeg takkede ja.

- Jeg har noget kødsovs i fryseren, sagde han.
- Gider du smide det i mikrobølgeovnen og sætte den på opthøning? Jeg skal lige sidde lidt endnu.

Der lå forskellige poser ude i fryseren. De indeholdt alle sammen noget brunt. Jeg tog en af dem og gik ind og viste den til Waldemar.

- Er det sådan en her?

- Jep, sagde han.

Jeg satte vand over til pastaen samtidig med, at sovsen kom i mikrobølgeovnen.

- Du, Waldemar, sagde jeg.

- Ja, sagde han, inde fra stuen.

- Jeg tænkte på, nu er hendes aftensmad jo blevet kremeret inde ved siden af.

- Kremeret?

- Altså, hun har brændt den. Kremeret er, når man brænder et lig. Det er bare mig, der har en vane med at bruge mærkelige ord.

- Nåh, okay.

- Men jeg tænkte på, vi kunne jo spørge hende, om hun ville spise med.

Waldemar svarede ikke. Først troede jeg, jeg var gået over strengen. Jeg ved ikke, hvorfor jeg havde det dårligt med, hun skulle sidde derinde alene, det gjorde hun jo fint hver aften. Måske var det det absurde i, at jeg var ansat til at mandsopdække en person, der ikke havde brug for det, mens hun gik rundt inde ved siden af og godt kunne bruge noget mere hjælp. Så dukkede han op i døren.

- Det kan vi da godt, sagde han.

Vi dækkede op til tre og gik sammen ind og inviterede hende. Ringklokken skulle bearbejdes i en fem minutters tid, før der endelig skete noget. Hun viste sig at hedde Martha og troede igen, selvom vi præ-senterede os, at jeg var en, der hed Holger, og fulgte med ind hos Waldemar uden spørgsmål. Jeg trak stolen ud for hende, og hun satte sig. Hvor hyggeligt, blev hun ved med at sige.

Spaghettien var en kamp for hende. Waldemar rådgav.

– Du skal sno det om gafflen, sådan her.

Hun kiggede på Waldemar og smilede.

– Ja, det er nogle sprækske små nogle.

Hun prøvede at dreje gafflen, som Waldemar havde vist, men det ville ikke rigtig lykkes. En gang imellem måtte hun hjælpe lidt til med fingrene.

Jeg blev kaldt Holger et par gange til, og hver gang sagde jeg, at jeg ikke var Holger, og hver gang slog det os tilbage til start.

Så spiste vi videre i stilhed. Bestikket klirrede mod tallerknerne. Med mellemrum var der en, der rømmede sig. Der kom nogle underlige sugelyde fra Martha. Jeg troede først, det var når hun sugede spaghettien ind, men det var vist lyden, det gav, når hun sugede gebisset fast i overmunden.

Vi ignorerede hende, så hun kunne få arbejdsro. Men efter et par minutter begyndte hun at ralle, og da jeg kiggede op, sad hun med hovedet bukket bagover og helt opspilede øjne og gjorde synkebevægelser.

– Martha? sagde jeg ... Martha?

– Hun kan ikke få luft, sagde Waldemar samtidig med, at jeg rejste mig.

Jeg prøvede at dumke hende i ryggen og tage fat omkring livet på hende og klemme, men hun blev ved med at hive forgæves efter vejret. Jeg turde ikke klemme til, for hun virkede så skrøbelig og let. Munden stod åben og jeg kiggede ind og fik øje på noget, stak tre fingre derind og fik fat i et reb af sammenkogt spaghetti og trak det op af hendes hals. Hun sugede luft ind i et langt drag, mens jeg holdt rebet op mellem fingrene for at vise det til Waldemar. Han skiftede fra bekymring til et drenget smil og lavede thumbs up.

En lille time efter gik jeg gennem Stentofte til stationen, gennemstod perironventetidens stumme trussel om tilfældig vold og udholdt togturen i det tiltagende mørke. Ruderne i kupeen forvandlede til spejle. Vi sank væk fra lyset som i en dykkerklokke.

Da jeg kom hjem, kunne jeg lugte, at lejligheden stank, og jeg så, hvor beskidt der var. Alt flød, men arbejdsdagen havde givet mig ny energi, det er jo et af arbejdets paradokser, jeg var kommet op i fart, i hvert fald en smule, og ryddede op i stuens og gik ned med affaldet, inden jeg tog et brusebad og lagde mig ind i seng og sov den arbejdende mands gode og solide søvn.

Jo, der var en opstemthed. Bare det at komme ud af lejligheden og blive distraheret havde hjulpet, og jeg havde ikke problemer med at komme ud af sen-

gen næste morgen. Jeg klemte en fed bane Colgate ud på børsten og børstede med forceret entusiasme.

Tanken om, at det kun var midlertidigt, gjorde også det hele lettere. Og så var der som sagt noget med Waldemar. Jeg kunne lide den måde, han havde listet kyllingerne op under jakken i Aldi. Eller, jeg er ikke sikker på, hvad det præcis var, jeg kunne lide, men der var et eller andet. Jeg tænkte på ham, som han sad og holdt stand i sin lejlighed i Stentofte. Han var et belejret menneske. Omringet af idioter, angrebet af sygdom. Han var ensom, han var det ensomme menneske, jeg nogensinde har mødt. Og det var endnu et paradoks, siden han havde været mandsopdækket hele sit liv. Siden han blev født, havde familien haft hjælpere. Da han var lille, sov han med diverse pumpende og sugende maskiner, der holdt ham i live på forskellig vis, og der var mennesker ansat til at sidde og passe de maskiner, mens han sov, og nu hvor han på grund af sin enorme stædighed og på trods af lægernes advarsel pure nægtede at bruge nogen maskiner, mens han sov, havde han alligevel stadig mennesker ansat til at komme hver dag, syvog-tredive timer om ugen havde han mig gående derhjemme, og han satte ikke spørgsmålstegn ved det, sådan så livet ud for ham, han havde ingen venner, han havde en hjælper. Det var et mysterium for mig, hvordan det kunne lade sig gøre, men jeg fandt siden ud af, at Waldemar på papiret var meget mere syg, end han var i virkeligheden. Eller det, jeg mener, er: Han var mindst lige så syg i virkeligheden, som han var på papiret, han var så syg, som nogen overhovedet

kan være, så syg, at vi raske overhovedet ikke kan forstå det, men på grund af den førnævnte nærmest overmenneskelige sejhed kunne han mere, end man på baggrund af al hans sygdom overhovedet skulle tro muligt, og det var blandt andet derfor, jeg som hjælper en stor del af tiden var fuldstændig overflødig, det er derfor, jeg fejlagtigt siger, at han var mindre syg i virkeligheden end på papiret. Men Waldemar var vant til hjælpere, jeg tror ikke, han overvejede muligheden af, at det kunne være anderledes. Hvad skulle han med al den tid alene? Jeg var betalt af kommunen, og derfor kunne der ikke skæres i min tid, det ville være en dum strategi at give kommunen noget tilbage.